

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja 26.06.2024
käskkirjaga nr 1110

**KAITSEVÄE
DISTIPLINAARMÄÄRUSTIK**

Tallinn 2024

Sisukord

§ 1. Määrustiku reguleerimisala	4
§ 2. Kaitseväeline distsipliin	4
§ 3. Distsiplinaarvõim	4
§ 4. Ergutuste ja distsiplinaarmenetluse materjalide vormistamine	4
§ 5. Ergutuse mõiste ja liigid	5
§ 6. Ergutuse kohaldamise alused	5
§ 7. Ergutuste kohaldamine	5
§ 8. Ergutuste üle arvestuse pidamise kord	6
§ 9. Distsiplinaarsüüteo mõiste	6
§ 10. Distsiplinaarkaristus	6
§ 11. Distsiplinaarkaristuse eesmärk	6
§ 12. Ajateenijale määratavad distsiplinaarkaristused	6
§ 13. Õppekogunemisel osalevale reservväelasele määratavad distsiplinaarkaristused	7
§ 14. Tegevväelasele määratavad distsiplinaarkaristused	7
§ 15. Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülemad	7
§ 16. Käskkirja väljaandmise õiguseta ülema distsiplinaarvõim	7
§ 17. Käskkirja väljaandmise õigusega ülema distsiplinaarvõim	7
§ 18. Noomitus	8
§ 19. Distsiplinaartoimkond	8
§ 20. Distsiplinaartoimkonnas teostatavad teenistuslikult vajalikud tööd	8
§ 21. Distsiplinaartoimkonna tööde tegemise aeg	9
§ 22. Distsiplinaartoimkonna täideviimine ja selle arvestamine	9
§ 23. Distsiplinaararest	9
§ 24. Distsiplinaararesti määramine	10
§ 25. Distsiplinaararesti kohaldamise keeld	10
§ 26. Halduskohtu teavitamine distsiplinaararestist	10
§ 27. Distsiplinaararesti täideviimine	10
§ 28. Rahatrahv	11
§ 29. Põhipalga vähendamine	11
§ 30. Kaitseväge teenetemärgi äravõtmine	12
§ 31. Distsiplinaarkaristusena tegevteenistusest vabastamine	12
§ 32. Tegevväelase ametikohalt kõrvaldamine distsiplinaarmenetluse ajaks	12
§ 33. Distsiplinaarkaristuse kohaldamine ja ametikohalt kõrvaldamine sõjaseisukorra ajal ..	13
§ 34. Distsiplinaarmenetluse eesmärk	13
§ 35. Distsiplinaarmenetluse liigid	13
§ 36. Distsiplinaarmenetluse läbiviimine mitme riigi sõjaväelase ühiselt toimepandud süüteo korral	14
§ 37. Riigisaladus ja salastatud välisteave distsiplinaarmenetluses	14
§ 38. Distsiplinaarmenetluse algatamine	14
§ 39. Distsiplinaarmenetluse algatamisest teavitamine	14
§ 40. Distsiplinaarmenetluse oma menetlusse võtmine	14
§ 41. Distsiplinaarmenetluse andmine alluva ülema menetlusse	15
§ 42. Distsiplinaarmenetluse läbiviija	15
§ 43. Piirangud distsiplinaarmenetluse läbiviijale	16
§ 44. Menetlusalune isik	16
§ 45. Tunnistaja	16
§ 46. Menetlusaluse isiku seletuskiri	17
§ 47. Tunnistaja seletuskiri	17
§ 48. Läbivaatus	17
§ 49. Läbivaatuse teostajad	18
§ 50. Läbivaatuse subjektid	18
§ 51. Sõiduki läbivaatus	18
§ 52. Koti või muu pakendi läbivaatus	18
§ 53. Läbivaatusest keeldumine	19
§ 54. Läbivaatuse teostamine	19
§ 55. Distsiplinaarsüüteoga tekitatud kahju käsitlemine	19
§ 56. Süü vormid	19

§ 57. Distsiplinaarvastutust kergendavad asjaolud	19
§ 58. Distsiplinaarvastutust raskendavad asjaolud	20
§ 59. Distsiplinaarmenetluse lõpetamise alused	20
§ 60. Distsiplinaarmenetluse lõpetamise vormistamine	20
§ 61. Ülema otsus distsiplinaarsüüteo kohta	20
§ 62. Distsiplinaarkaristuse määramine	21
§ 63. Distsiplinaarkaristuse teatavaks tegemine	21
§ 64. Distsiplinaarkaristuse täideviimine	21
§ 65. Distsiplinaarkaristuste üle arvestuse pidamine	22
§ 66. Distsiplinaarkaristuse kustumine	22
§ 67. Lihtmenetluse läbiviimine	22
§ 68. Lihtmenetluse algatamine	22
§ 69. Lihtmenetluse tähtaeg	22
§ 70. Lihtmenetluse läbiviimine	22
§ 71. Lihtmenetluse otsuse koostamine	23
§ 72. Lihtmenetluse lõpetamine ja distsiplinaarkaristuse määramine	23
§ 73. Lihtmenetluse otsuse teatavaks tegemine ja distsiplinaarkaristuse vormistamine	23
§ 74. Distsiplinaarjuurdluse läbiviimine	23
§ 75. Distsiplinaarjuurdluse algatamine	24
§ 76. Distsiplinaarjuurdluse läbiviimine	24
§ 77. Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte koostamine	24
§ 78. Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte kinnitamine	24
§ 79. Menetlusaluse isiku ärakuulamine	25
§ 80. Uurimisasutuse teavitamine kuriteost	25
§ 81. Distsiplinaarjuurdluse läbiviimine kuriteo korral ja materjalide saatmine uurimisasutusse	25
§ 82. Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja ülema otsuse saatmine sõjaväepolitseisse	26
§ 83. Sõjaväepolitsei teavitamine luurekeskuses ja erioperatsioonide väejuhatuses läbiviidavatest distsiplinaarmenetlustest	26

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määrustiku reguleerimisala

- (1) Käesoleva määrustikuga kehtestatakse:
  - 1) kaitseväelaste suhtes ergutuste kohaldamise ja ergutuste üle arvestuse pidamise kord;
  - 2) distsiplinaarmenetluse läbiviimise ja dokumenteerimise kord;
  - 3) kaitsevälase suhtes kohaldatud distsiplinaarkaristuste täideviimise ja distsiplinaarkaristuste üle arvestuse pidamise kord.
- (2) Käesolev määrustik laieneb:
  - 1) Kaitseleiidus rahuaja ametikohal olevale tegevvälasele:
    1. Kaitseleiidus rahuaja ametikohal oleva tegevvälase kaitsevälise distsipliini üle teostatakse kontrolli kaitseväeteenistuse seaduses, Kaitseväe korralduse seaduses ja käesolevas määrustikus sätestatud korras;
    2. Kaitseväe juhataja võib määrata Kaitseleiidus rahuaja ametikohal olevale tegevvälasele ergutusi ja distsiplinaarkaristusi kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud korras;
  - 2) reservvälasele õppekogunemise ajal.
- (3) Käesoleva määrustiku lisadega kehtestatakse:
  - 1) distsiplinaarkinnipidamise kohaldamise ja täideviimise kord (lisa 1)
  - 2) alkoholi, narkootilise või psühhotroopse või muu sarnase toimega aine tarvitamise kontrollimise kord (lisa 2);
  - 3) tõkendi – kaitsevälase järelevalve – teostamise kord (lisa 3);
  - 4) distsipliini tagamiseks vahetu sunni kasutamise kord (lisa 4):

§ 2. Kaitseväleline distsipliin

Kaitseväleline distsipliin on seaduste, nende alusel kehtestatud õigusaktide ja ülemate käskudega kehtestatud teenistusülesannete ning kaitsevälise korra täpne täitmine kõigi kaitseväelaste poolt.

§ 3. Distsiplinaarvõim

- (1) Distsiplinaarvõim on tegevvälasest ülema pädevus kohaldada alluva suhtes ergutusi ja distsiplinaarkaristusi.
- (2) Ülemal ei ole õigust piirata temale alluva ülema distsiplinaarvõimu.

§ 4. Ergutuste ja distsiplinaarmenetluse materjalide vormistamine

Ergutusi ja distsiplinaarmenetluse dokumente tuleb vormistada kirjalikult või elektrooniliselt. Kirjalikult ja elektrooniliselt vormistatud dokumendid on õiguslikult võrdsed.

2. peatükk

ERGUTUSTE KOHALDAMISE JA ERGUTUSTE ÜLE ARVESTUSE PIDAMISE KORD

§ 5. Ergutuse mõiste ja liigid

- (1) Ergutus on kaitseväelasele tunnustuse avaldamine kauaaegse laitmatu teenistuse või teenistusülesannete silmapaistvalt hea täitmise eest.
- (2) Ergutused on:
  - 1) distsiplinaarkaristuse ennetähtaegne kustutamine;
  - 2) tänu avaldamine;
  - 3) Kaitseväe teenetemärgi andmine;
  - 4) rahalise preemia andmine;
  - 5) hinnalise kingituse tegemine;
  - 6) nimelise kül- või tulirelva kinkimine.

§ 6. Ergutuse kohaldamise alused

- (1) Korraga võib kohaldada ainult ühte ergutust.
- (2) Samaaegselt võib ergutada mitut kaitseväelast.
- (3) Ergutust ei tohi kohaldada iseendale.
- (4) Ergutust ei tohi kohaldada otsesele ülemale.

§ 7. Ergutuste kohaldamine

- (1) Distsiplinaarkaristuse ennetähtaegne kustutamine.
  - 1) Kaitseväelase suhtes, kellel on kehtiv distsiplinaarkaristus, kohaldatakse esimese ergutusena distsiplinaarkaristuse ennetähtaegset kustutamist.
  - 2) Korraga saab kustutada ainult ühe distsiplinaarkaristuse.
  - 3) Distsiplinaarkaristuse osaline kustutamine ei ole lubatud.
  - 4) Ergutuse kohaldamisel, kui kustutatava distsiplinaarkaristuse täideviimine on pooleli, siis katkestatakse distsiplinaarkaristuse täideviimine.
  - 5) Distsiplinaarkaristuse ennetähtaegse kustutamise õigus on distsiplinaarkaristuse määranud ülemal ja distsiplinaarkaristuse määranud ülema otsesel ülemal.
  - 6) Distsiplinaarkaristuse ennetähtaegne kustutamine vormistatakse:
    1. käesoleva määrustiku lisas 8 toodud vormis;
    2. käskkirjaga.
- (2) Tänu avaldamine.
  - 1) Tänu avaldatakse kaitseväelase otsese ülema poolt suuliselt või kirjalikult.
  - 2) Tänu avaldatakse kaitseväelase otsese ülema poolt kas personaalselt või avalikult teiste isikute juuresolekul. Teave tänu avaldamise kohta peab jõudma personaliarvestust pidava isikuni.
  - 3) Käskkirja andmise õigusega kaitseväelase otsene ülem võib avaldada tänu oma käskkirjaga.
- (3) Kaitseväe teenetemärgi andmine.

Kaitseväe teenetemärki antakse vastavalt teenetemärgi statuudile.
- (4) Rahalise preemia andmine.

Rahalise preemia andmise õigus on asutuse juhil ja tema poolt eelarve vahendeid käsutama volitatud ülemal.
- (5) Hinnalise kingituse tegemine.

Hinnalise kingituse tegemise õigus on asutuse juhil ja tema poolt eelarvevahendeid käsutama volitatud ülemal.
- (6) Nimelise kül- või tulirelva kinkimine.

Nimelise kül- ja tulirelva kinkimise õigus on Kaitseväe juhatajal.

§ 8. Ergutuste üle arvestuse pidamise kord

Kohaldatud ergutus kantakse kolme tööpäeva jooksul Kaitseväe personaliandmebaasi.

3. peatükk DISTSIPLINAARVÕIM JA DISTSIPLINAARKARISTUSED

§ 9. Distsiplinaarsüüteo mõiste

Distsiplinaarsüütegu on:

- (1) seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevate teenistusülesannetega seotud põhimõtete eiramine;
- (2) nõuete ja teenistusülesannete täitmata jätmine;
- (3) nõuete ja teenistusülesannete mittenõuetekohane täitmine;
- (4) asutusele varalise kahju tekitamine;
- (5) asutusele varalise kahju tekkimise ohu süüline loomine;
- (6) kaitseväelase süüline tegu, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega või diskrediteerib kaitseväelast või asutust olenemata sellest, kas kaitseväelane pani toime teo teenistusülesannete täites või mitte;
- (7) kaitseväelase poolt teenistusala piirangute rikkumine, piiranguteks on:
  - 1) kuulumine relvi valdavasse ühingusse või liitu - tegevväelane ei või kuuluda relvi valdavasse ühingusse ega liitu, välja arvatud Kaitseliitu ning jahimeeste- ja spordiselts;
  - 2) liikumisvabaduse piirang - Kaitseväe juhataja võib sõjalise riigikaitse huvides või nakkushaiguse leviku tõkestamise eesmärgil piirata Kaitseväes sõjaväelise auastmega ametikohal olevate tegevväelaste lahkumist pärast tööaja lõppu Kaitseväe territooriumilt;
  - 3) streigikeeld – kaitseväelane ei tohi streikida ja osaleda muudes kollektiivsetes teenistusalaalastes surveaktsioonides, mis häirivad kaitseväe seadusest tulenevate ülesannete täitmist. Surveaktsioon on kollektiivne, kui selles osalevad vähemalt pooled kaitseväelastest.

§ 10. Distsiplinaarkaristus

- (1) Kaitseväelane kannab toimepandud distsiplinaarsüüteo eest distsiplinaarvastutust, mis seisneb tema suhtes distsiplinaarkaristuse kohaldamises tema toimepandud distsiplinaarsüüteo laadi ja raskuse järgi.
- (2) Ühe distsiplinaarsüüteo eest võib kaitseväelasele määrata ainult ühe distsiplinaarkaristuse.
- (3) Sama süüteo eest määratud karistus kuriteo või väärteo eest või kaitseväelaselt kahjuhüvitise väljamõistmine ei välista distsiplinaarkaristuse määramist.

§ 11. Distsiplinaarkaristuse eesmärk

Distsiplinaarkaristuse eesmärk on juhtida kaitseväelase tähelepanu tema eksimusele ja hoida ära tema poolt uute süütegude toimepanemine.

§ 12. Ajateenijale määratavad distsiplinaarkaristused

Ajateenijale määratavad distsiplinaarkaristused on:

- (1) noomitus;

- (2) distsiplinaartoimkond;
- (3) distsiplinaararest;
- (4) Kaitseväe teenetemärgi äravõtmine.

§ 13. Õppekogunemisel osalevale reservväelasele määratavad distsiplinaarkaristused

Õppekogunemisel osalevale reservväelasele määratavad distsiplinaarkaristused on:

- (1) noomitus;
- (2) distsiplinaararest;
- (3) Kaitseväe teenetemärgi äravõtmine.

§ 14. Tegevväelasele määratavad distsiplinaarkaristused

Tegevväelasele määratavad distsiplinaarkaristused on:

- (1) noomitus;
- (2) distsiplinaararest;
- (3) rahatrahv;
- (4) põhipalga vähendamine;
- (5) Kaitseväe teenetemärgi äravõtmine;
- (6) tegevteenistusest vabastamine.

§ 15. Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülemad

Distsiplinaarkaristuse määravad ülemad jagunevad:

- (1) Käskkirja väljaandmise õiguseta ülemad;
- (2) Käskkirja väljaandmise õigusega ülemad.

§ 16. Käskkirja väljaandmise õiguseta ülema distsiplinaarvõim

- (1) Käskkirja väljaandmise õiguseta ülem võib määrata ajateenijale:
  - 1) noomituse;
  - 2) distsiplinaartoimkonna kogupikkusega kuni 48 tundi.
- (2) Käskkirja väljaandmise õiguseta ülem võib määrata õppekogunemisel osalevale reservväelasele noomituse.
- (3) Käskkirja väljaandmise õiguseta ülem võib määrata tegevväelasele noomituse.

§ 17. Käskkirja väljaandmise õigusega ülema distsiplinaarvõim

Käskkirja väljaandmise õigusega ülem võib määrata:

- (1) ajateenijale:
  - 1) noomituse;
  - 2) distsiplinaartoimkonna kogupikkusega kuni 48 tundi;
  - 3) distsiplinaararesti kuni 14 päevaks;
  - 4) Kaitseväe teenetemärgi äravõtmise, kui ülemaal on statuudi alusel teenetemärgi andmise õigus;
- (2) õppekogunemisel olevale reservväelasele:
  - 1) noomituse;
  - 2) distsiplinaararesti kuni 14 päevaks;
  - 3) Kaitseväe teenetemärgi äravõtmise, kui ülemaal on statuudi alusel teenetemärgi andmise õigus;
- (3) tegevväelasele:
  - 1) noomituse;
  - 2) distsiplinaararesti kuni 14 päevaks;

- 3) rahatrahvi kuni karistatava tegevväelase 10 päeva palga ulatuses kui ülemaal on õigus käsutada eelarve vahendeid;
- 4) põhipalga vähendamise kuni 30% võrra kuni 6 kuuks, kui ülema pädevuses on tegevväelase palga määramine;
- 5) Kaitseväge teenetemärgi äravõtmise, kui ülemaal on statuudi alusel teenetemärgi andmise õigus;
- 6) tegevteenistusest vabastamise distsiplinaarkaristusena, kui ülemaal on tegevväelase teenistusse võtmise õigus.

§ 18. Noomitus

- (1) Noomitus on ülema poolt alluva distsiplinaarsüüteo hukkamõistva hinnangu andmine ning alluva eneseväarikuse, au ja kohusetunde mõjutamine.
- (2) Noomituse määramise õigus on tegevväelase otsesel ülemaal.
- (3) Noomitus loetakse täide viiduks selle alluvale teatavaks tegemise hetkest.

§ 19. Distsiplinaarloomkond

- (1) Distsiplinaarloomkond on ajateenija rakendamine teenistuslikult vajalike tööde tegemiseks väljaõppest vabal ajal.
- (2) Distsiplinaarloomkonna määramise õigus on tegevväelase vahetul ja otsesel ülemaal.
- (3) Distsiplinaarloomkonda määratud ajateenijat ei relvastata ja teda ei rakendata valve- ja järelevalveülesannete täitmiseks.
- (4) Distsiplinaarloomkonda ei viida täide vahtkonnas, sisetoomkonnas ja muus toomkonnas.
- (5) Distsiplinaarloomkonda võib määrata ajateenijatest jaoülematele.
- (6) Ajateenijatest jaoülemad teostavad distsiplinaarloomkonnas määratud töid lahus sõduritest ning väljaspool alluvate vaateulatust.
- (7) Distsiplinaarloomkonna rakendamisel sõjaseisukorra ajal:
  - 1) teostavad ülemad distsiplinaarloomkonnas määratud töid lahus alluvatest;
  - 2) eraldi teostavad distsiplinaarloomkonnas määratud töid: sõdurid, nooremallohvitserid, vanemallohvitserid, nooremohvitserid ja vanemohvitserid.
- (8) Ühe distsiplinaarsüüteo eest võib määrata distsiplinaarloomkonna kogupikkusega kuni 48 tundi.
- (9) Ühes ööpäevas võib kaitseväge rakendada kuni 8 tunniks. Ööpäeva arvestatakse sama kalendripäeva kella 00.01-st kuni kella 24.00-ni.
- (10) Distsiplinaarloomkonna rakendamisel peab kaitsevägele võimaldama järjestikust puhkeaega vähemalt 6 tundi.

§ 20. Distsiplinaarloomkonnas teostatavad teenistuslikult vajalikud tööd

- (1) Teenistuslikult vajalikeks töödeks loetakse:
  - 1) struktuuriüksuse sisekorra tagamisega seotud töid;
  - 2) struktuuriüksuse heakorra tagamisega seotud töid;
  - 3) struktuuriüksuse varustuse ja tehnika hooldamisega seotud töid;
  - 4) struktuuriüksuse väljaõppe tagamisega seotud töid.
- (2) Keelatud on anda töid, mis nõuavad eriväljaõpet või alandavad inimväarikust.
- (3) Distsiplinaarloomkonnaga karistatud ajateenijale võib anda töid, mida tavapäraselt teostab toomkond, vabastades toomkonna antud töö tegemisest.
- (4) Tööde andmisel tuleb tööde teostajatele tagada tööohutus ja vajalikud töövahendid.
- (5) Määratud töid teostatakse tavapärase meetodikaga ja tavapärase töövahenditega.

§ 21. Distsiplinaarloomkonna tööde tegemise aeg

- (1) Distsiplinaarloomkonnaga karistatud ajateenijad teostavad distsiplinaarloomkonnale määratud töid:
  - 1) öhtusöögile järgneval vabal ajal;
  - 2) öhtusele loendusele järgneval ajal;
  - 3) öörahu ajal, tagades kaitsevaelasele vähemalt 6 tundi järjestikust puhkeaega.
- (2) Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel teostatakse distsiplinaarloomkonnale määratud töid vabal ajal kuni 8 tundi.

§ 22. Distsiplinaarloomkonna täideviimine ja selle arvestamine

- (1) Distsiplinaarloomkonna määraja koostab pärast karistuse määramist „Distsiplinaarloomkonna täideviimise protokoll“ (lisa 6).
- (2) Distsiplinaarloomkonna määrajal on õigus määrata kindlaks, millisel ajavahemikul sh mitu tundi päevas, millistel nädalapäevadel, millistel kellaaegadel, kus kohas ja milliseid töid tuleb karistatut teha.
- (3) Distsiplinaarloomkonna määraja otsesed ülemad võivad muuta alluva ülema määratud karistuse täideviimise korda.
- (4) Distsiplinaarloomkonna täideviimine peab olema lõpetatud 3 kuu jooksul selle määramisest arvates.
- (5) Distsiplinaarloomkonna täideviimist kontrollib ja igakordselt tehtavaid töid määrab täideviija, kelleks võib olla:
  - 1) karistuse määraja;
  - 2) karistuse määraja otsene ülem;
  - 3) karistuse määraja poolt määratud kaitsevaelane;
  - 4) karistuse määraja allüksuse veebel;
  - 5) karistuse määraja allüksuse korrapidaja;
  - 6) karistuse määraja struktuuriüksuse veebel;
  - 7) karistuse määraja struktuuriüksuse korrapidaja või korrapidaja abi.
- (6) „Distsiplinaarloomkonna täideviimise protokoll“ edastatakse täitmiseks täideviijale.
- (7) Distsiplinaarloomkonna täideviimise lõppemisel allkirjastavad karistuse määraja ja karistatu „Distsiplinaarloomkonna täideviimise protokoll“ ning protokoll liidetakse muude antud distsiplinaarloomkonna materjalide juurde ning säilitatakse vastavalt asjaajamiskorrale.
- (8) Distsiplinaarloomkonna täideviimisega seotud vaided esitatakse ja lahendatakse haldusloomkonna seadustikus sätestatud korras.

§ 23. Distsiplinaararest

- (1) Distsiplinaararest on distsiplinaarsüüteo toimepannud kaitsevaelase eraldamine teistest karistuse kandmise ajaks kinnipidamiskohta.
  - 1) Kinnipidamiskohaks on Politsei- ja Piirivalveameti kinnipidamiskeskus (Tallinnas) või arestimaja ning Tartu ja Viru vangla.
- (2) Reservväelasele kohaldatakse distsiplinaararesti kõige kauem õppekõunemise lõpuni.
- (3) Distsiplinaararesti kandmise aega ei arvestata tegevteenistusstaaži hulka.
- (4) Distsiplinaararesti kandmise ajaks peatub ajateenija ajateenistuse kestus.
- (5) Distsiplinaararesti kandmise ajal puudub kaitsevaelasel õigus teostada avalikku võimu ja distsiplinaarvõimu ning kasutada käsuoigust.

§ 24. Distsiplinaararesti määramine

- (1) Distsiplinaararest määratakse kaitseväelasele, kes on raskelt või korduvalt rikkunud kaitseväelist distsipliini.
- (2) Kaitseväelane on korduvalt rikkunud kaitseväelist distsipliini, kui ta on pannud toime distsiplinaarsüüteo ja temal on kehtiv distsiplinaarkaristus.
- (3) Distsiplinaararesti määramiseks tuleb läbi viia distsiplinaarjuurdlus.
- (4) Distsiplinaararest määratakse ülema käskkirjaga.
- (5) Distsiplinaararesti tähtaega arvestatakse päevades. Distsiplinaararesti võib määrata kuni 14 päevaks. Ühele päevale distsiplinaararestis vastab 24 tundi.
- (6) Distsiplinaararesti aja hulka arvatakse distsiplinaarkinnipidamisel viibitud aeg. 24 tunnile distsiplinaarkinnipidamisele vastab üks päev distsiplinaararesti.
- (7) Distsiplinaararestiga karistatud kaitseväelase õigused ja tema suhtes kohaldatavad piirangud esitatakse käesoleva määrustiku lisa 7.

§ 25. Distsiplinaararesti kohaldamise keeld

Distsiplinaararesti ei kohaldata:

- (1) raseda kaitseväelase suhtes;
- (2) kaitseväelase suhtes, kellele see on meditsiiniliselt vastunäidustatud.

§ 26. Halduskohtu teavitamine distsiplinaararestist

Distsiplinaararesti määranud ülem teatab viivitamata kinnipidamisjärgsele halduskohtule distsiplinaararesti määramisest, lisades:

- (1) käskkirja kaitseväelasele distsiplinaararesti määramise kohta;
- (2) menetlusaluse isiku seletuskirja;
- (3) distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte.

§ 27. Distsiplinaararesti täideviimine

- (1) Distsiplinaararesti võib täide viia, kui karistatud on tutvustatud distsiplinaararesti määramise käskkirjaga, kohtu määrusega distsiplinaararesti seaduslikuks tunnistamise kohta ja tema õigustega ning tema suhtes kohaldatavate piirangutega. Distsiplinaararestiga karistatud kaitseväelase õigused ja kohaldatavad piirangud on toodud lisa 7.
- (2) Enne kaitseväelase toimetamist kinnipidamise kohta lepib üksuse esindaja kaitseväelase toomise kokku kinnipidamiskoha korrapidajaga.
- (3) Enne kinnipidamiskohta toimetamist teostatakse üksuse tervisekeskuses kaitseväelase tervisekontroll, mille käigus kontrollitakse, kas distsiplinaararesti kandmine ei ole kaitseväelasele vastunäidustatud. Tervisekontrolli kohta tehakse akt lisa 14.
- (4) Enne kinnipidamiskohta toimetamist teostatakse üksuses kaitseväelasele isiku ja asjade läbivaatus, et kaitseväelasel ei oleks relvi, lahingu-, treening- ja õppemoona, alkoholi, narkootilisi- ja psühhotroopseid aineid ning esemeid, millega ta võib ohustada ennast ja teisi ning mille omamine on kinnipidamiskohas keelatud. Läbivaatuse kohta koostatakse protokoll.
- (5) Enne kinnipidamiskohta toimetamise algust antakse kaitseväelasele võimalus teatada tema valitud isikule karistuse täideviimise algusest.
- (6) Kinnipidamiskohta toimetamisel peavad kaitseväelasega kaasas olema järgmised dokumendid:
  - 1) koopia distsiplinaararesti määramise käskkirjast;
  - 2) koopia kohtu määrusest distsiplinaararesti seaduslikuks tunnistamise kohta. Koopial peab olema fikseeritud kohtuotsuse tutvustamine kaitseväelasele: kuupäev ja kellaeg ning kaitseväelasel allkiri;
- 3) kaitseväelase isikut tõendav dokument;

- 4) tervisekontrolli akt;
- 5) isiku ja asjade läbivaatuse protokoll.
- (7) Kaitseväelase toimetab kinnipidamiskohta tema üksus. Kinnipidamiskohta toimetamisel võib kaitseväelasele panna käeraudad, kui on ilmnenud käesoleva määrustiku vahetu sunni kasutamise lisas 4 toodud käeraudade kasutamisel alused.
- (8) Distsiplinaararesti täideviimise alguseks on kaitseväelase kinnipidamiskohta saabumise hetk.
- (9) Kinnipidamiskohas kannab kaitseväelane kaitseväe välivormi.
- (10) Kaitseväelast kinnipidamiskohas ei fotografeerita ega võeta DNA-d.
- (11) Kaitseväelane paigutatakse kinnipidamiskohas eraldi teistest kinnipeetavatest.
- (12) Distsiplinaararesti täideviimine lõpetatakse ja distsiplinaararest loetakse kantuks, kui kaitseväelase terviseseisund ei võimalda distsiplinaararesti kanda kinnipidamiskohas.
- (13) Distsiplinaararesti kandnud kaitseväelane toimetatakse üksuse poolt tagasi teenistusk kohta, tegevväelasel võib üksusega kooskõlastatult lubada distsiplinaararesti kandmise järgselt minna oma elukohta.

§ 28. Rahatrahv

- (1) Rahatrahv määratakse tegevväelasele.
- (2) Rahatrahvi võib määrata kuni 10 päeva palga ulatuses.
- (3) Rahatrahvi määramise õigus on Kaitseväe juhataja poolt eelarvelisi vahendeid käsutama volitatud ülemal.
- (4) Rahatrahvi suuruse aluseks olev ühe päeva palk arvutatakse: tegevväelase poolt karistamise kuul välja teenitud palk, millest arvatakse maha maksud – tulumaks, töötuskindlustusmaks ja pensionikindlustus, allesjääv summa jagatakse tegevväelase poolt karistamise kuul töötatud päevade arvuga. Saadud arv võetakse rahatrahvi ühe päeva palga määraks.
- (5) Rahatrahv peetakse kinni karistatu palgast ja trahvi kohaldamisest laekunud summa kantakse üle riigieelarvesse.
- (6) Rahatrahv peetakse kinni tegevväelase palgast arvestusega, et kõigi kinnipidamiste summa ei ületaks 50% isikule ühes kuus väljamaksmisele kuuluvast palgast.
- (7) Rahatrahvi osaline üle kandmine riigieelarvesse on lubatud ainult juhul, kui tegevväelase kõigi kinnipidamiste summa ületab 50% isikule ühes kuus väljamaksmisele kuuluvast palgast.

§ 29. Põhipalga vähendamine

- (1) Distsiplinaarsüüteo eest võib tegevväelase põhipalka vähendada kuni 30% kuni 6 kuuks. Põhipalga vähendamisel vähendatakse sama palju ka tegevväelasele makstavat muutuvpalka.
- (2) Põhipalga vähendamise õigus on ülemal, kelle pädevuses on tegevväelase palga määramine.
- (3) Karistuse määramisel tuleb ära märkida põhipalga vähendamise suurus protsentides ja täisarvudes ning karistuse kestus täiskuudes.
- (4) Kaitseväelasele väljamaksmisele kuuluv summa põhipalga vähendamisel arvutatakse: tegevväelasele määratud põhipalk, millest lahutatakse vähendamisele kuuluv osa – määratud põhipalk korrutatud vähendamise protsent. Vähendatud põhipalga summalt arvutatakse tegevväelasele määratud muutuvpalk ning peetakse kinni maksud – tulumaks, töötuskindlustusmaks ja pensionikindlustus. Järelejääv summa makstakse tegevväelasele välja.
- (5) Põhipalga vähendamisega alles jääv summa jäetakse Kaitseväe struktuuriüksuse või rahuaja ametikoha asutuse eelarvesse.
- (6) Karistuse täideviimise ajal karistatule karistamise eelselt määratud põhipalka ja muutuvpalka muuta ei tohi.

§ 30. Kaitseväe teenetemärgi äravõtmine

- (1) Kaitseväe teenetemärgi võib ära võtta ajateenijalt, reservväelaselt või tegevväelaselt, kes on pannud toime asutust diskrediteeriva teo või teo, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega olenemata sellest, kas kaitsevälane pani toime teo teenistusülesandeid täites või mitte.
- (2) Kaitseväe teenetemärgi äravõtmise õigus on ülemal, kellel on õigusakti alusel teenetemärgi andmise õigus.
- (3) Äravõtmise otsuses tuleb ära näidata teenetemärgi, lindilõike ja tunnistuse tagastamise tähtaeg ja ametisik, kellele tuleb need tagastada.
- (4) Ülemal, kelle distsiplinaarvõim ei luba kohaldada Kaitseväe teenetemärgi äravõtmist, on distsiplinaarsüüteo toimepannud kaitsevälase karistamiseks õigus pöörduda taotlusega ülema poole, kelle pädevuses on nimetatud teenetemärgi karistuse määramine. Nimetatud taotlus ei ole selle saanud ülemale siduv.
- (5) Kaitsevälane, kellelt on Kaitseväe teenetemärk ära võetud, peab teenetemärgi, lindilõike ja tunnistuse tagastama ülema käskkirjas sätestatud korras.

§ 31. Distsiplinaarkaristusena tegevteenistusest vabastamine

- (1) Tegevväelase võib distsiplinaarkorras tegevteenistusest vabastada, kui:
  - 1) distsiplinaarsüütegu pandi toime tahtlikult;
  - 2) distsiplinaarsüütegu pandi toime raske hooletuse tõttu;
  - 3) teo iseloomu tõttu ei ole võimalik tegevväelase jätkamine tegevteenistuses.
- (2) Tegevväelase võib distsiplinaarkaristusena tegevteenistusest vabastada tegevväelase tegevteenistusse võtmise õigusega ülem ja tema otsene ülem.
- (3) Tegevväelase distsiplinaarkaristusena tegevteenistusest vabastamine vormistatakse käskkirjaga.

§ 32. Tegevväelase ametikohalt kõrvaldamine distsiplinaarmenetluse ajaks

- (1) Distsiplinaarmenetluse käigus võib ametikohale määramise õigusega ülem kõrvaldada tegevväelase ametikohalt.
- (2) Distsiplinaarmenetluse läbiviija võib teha ametikohale määramise õigusega ülemale ettepaneku kõrvaldada distsiplinaarmenetluse läbiviimise ajaks tegevväelane ametikohalt.
- (3) Distsiplinaarmenetlust läbiviiv ülem, kellel ei ole tegevväelase ametikohale määramise õigust, võib taotleda tegevväelase ametikohale määramise õigusega ülemalt endale alluva tegevväelase ametikohalt kõrvaldamist tema poolt läbiviidava distsiplinaarmenetluse ajaks.
- (4) Tegevväelase võib kõrvaldada distsiplinaarmenetluse ajaks ametikohalt, kui:
  - 1) ta võib takistada distsiplinaarmenetluse läbiviimist;
  - 2) ta võib toime panna uusi distsiplinaarsüütegusid;
  - 3) distsiplinaarsüüteo iseloomu tõttu ei ole võimalik tegevväelase poolt distsiplinaarmenetluse ajal tema teenistusülesannete täitmine;
  - 4) distsiplinaarsüüteo asjaoludest tulenevalt oleks võimalik tulevane distsiplinaarkaristus tegevteenistusest vabastamine.
- (5) Tegevväelase ametikohalt kõrvaldamisel viiakse ta ajutiselt teisele rahuaja ametikohale või vabastatakse ta teenistusülesannete täitmisest osaliselt või täielikult.
- (6) Tegevväelane kõrvaldatakse ametikohalt distsiplinaarmenetluse ajaks ülema käskkirjaga.
- (7) Distsiplinaarmenetluse ajaks ametikohalt kõrvaldamise käigus teenistusülesannete täitmisest vabastatud tegevväelasele säilitatakse aja eest, millal ta oli teenistusülesannete täitmisest vabastatud, viimase kuue kuu keskmine põhipalk 60% ulatuses, aga mitte vähem kui töölepingu seaduse § 29 lg 5 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäär.

- (8) Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülem on kohustatud tegevväelase distsiplinaarmenetluse ajaks rahuaja ametikohalt vabastamisest teavitama põhipalga ja muutuvpalga kinnipidamiseks pädevat struktuuriüksust 5 tööpäeva jooksul.
- (9) Kui tegevväelase süü ei leia tõendamist määral, mis tooks kaasa tema tegevteenistusest vabastamise, makstakse talle saamata jäänud põhipalk või muutuvpalk tagantjärele 15 tööpäeva jooksul distsiplinaarmenetluse lõpetamisest arvates.

§ 33. Distsiplinaarkaristuse kohaldamine ja ametikohalt kõrvaldamine sõjaseisukorra ajal

- (1) Sõjaseisukorra ajal võib sõjaaja ametikoha ülesandeid täitvale tegevväelasele kohaldada järgmisi distsiplinaarkaristusi käesolevas määrustikus sätestatud korras:
  - 1) noomitus;
  - 2) distsiplinaartoimkond;
  - 3) distsiplinaararest;
  - 4) rahatrahv;
  - 5) põhipalga vähendamine;
  - 6) Kaitseväge teenetemärgi äravõtmine;
  - 7) tegevteenistusest vabastamine.
- (2) Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülem võib kõrvaldada tegevväelase distsiplinaarmenetluse ajaks sõjaaja ametikohalt, viies ta ajutiselt teisele sõjaaja ametikohale või vabastades ta teenistusülesannete täitmisest.
- (3) Ajutiselt teisele sõjaaja ametikohale viidud tegevväelasele säilitatakse distsiplinaarmenetluse ajaks tema senine palk.
- (4) Käesoleva punkti lõike 2 alusel teenistusülesannete täitmisest vabastatud tegevväelasele säilitatakse aja eest, millal ta oli teenistusülesannete täitmisest vabastatud, tema senine palk 50 protsendi ulatuses.
- (5) Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülem on kohustatud tegevväelase distsiplinaarmenetluse ajaks sõjaaja ametikohalt vabastamisest teavitama palga kinnipidamiseks pädevat isikut viie tööpäeva jooksul ametikohalt vabastamisest arvates.
- (6) Kui tegevväelase süü ei leia tõendamist määral, mis tooks kaasa tema tegevteenistusest vabastamise, makstakse talle maksmata jäänud palk tagantjärele 25 tööpäeva jooksul distsiplinaarmenetluse lõppemisest arvates.
- (7) Kui tegevväelane on kahtlustatav või süüdistatav karistusseadustiku 15. peatükis, 17. peatüki 2. jaos või §-s 435 või 447 sätestatud süüteo, mille eest karistusseadustik näeb ette vähemalt viieaastase vangistuse, võib sõjaaja ametikoha asukoha ülem tegevväelase üle viia teisele sõjaaja ametikohale senise palga säilitamisega.
- (8) Kui tegevväelast ei ole võimalik üle viia teisele sõjaaja ametikohale, võib talle määrata ametikohavälised teenistusülesanded ja kõrvaldada ta ametikohast tulenevate teenistusülesannete täitmiselt osaliselt või täielikult.

4. peatükk DISTSIPLINAARMENETLUSE ÜLDALUSED

§ 34. Distsiplinaarmenetluse eesmärk

Distsiplinaarmenetluse eesmärk on distsiplinaarsüüteo kiire ja täielik avastamine, süüdlase ja distsiplinaarsüüteo asjaolude väljaselgitamine ning distsiplinaarkaristuse õige määramine.

§ 35. Distsiplinaarmenetluse liigid

Distsiplinaarmenetluse liigid on:

- (1) lihtmenetlus;
- (2) distsiplinaarjuurdlus.

§ 36. Distsiplinaarmenetluse läbiviimine mitme riigi sõjaväelase ühiselt toimepandud süüteo korral

Mitme riigi sõjaväelase poolt ühiselt toime pandud distsiplinaarsüüteo korral toimub Eesti kaitseväelase suhtes distsiplinaarmenetlus käesoleva määrustiku alusel.

§ 37. Riigisaladus ja salastatud välisteave distsiplinaarmenetluses

- (1) Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse korra rikkumist menetletakse käesoleva määrustiku alusel.
- (2) Distsiplinaarmenetluse materjalid võivad sisaldada riigisaladuseks ja salastatud välisteabeks tunnistatud teavet. Distsiplinaarmenetluse materjalide sh „Lihtmenetluse otsuse“ ja distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte salastamine ja käitlemine toimub kehtestatud korras.

1. jagu

DISTIPLINAARMENETLUSE ALGATAMINE

§ 38. Distsiplinaarmenetluse algatamine

- (1) Distsiplinaarmenetluse võib algatada, kui on ilmnunud asjaolud, mis viitavad, et toime on pandud distsiplinaarsüüteo tunnustega tegu.
- (2) Distsiplinaarmenetluse algatab distsiplinaarsüüteo toime pannud kaitseväelase vahetu või otsene ülem või distsiplinaarsüüteo toimepanemiskoha järgne ülem.
- (3) Lisaks kaitseväelase vahetule või otsesele ülemale või distsiplinaarsüüteo toimepanemise koha järgsele ülemale võib distsiplinaarmenetluse algatada sõjaväepolitsei põhiülesannete täitmise eest vastutava struktuuriüksuse ülem.
- (4) Distsiplinaarmenetluse alguseks loetakse:
  - 1) ülema käsu andmist;
  - 2) esimese menetlustoimingu teostamist.

§ 39. Distsiplinaarmenetluse algatamisest teavitamine

- (1) Kaitseväelast, kelle suhtes algatatakse distsiplinaarmenetlus tuleb esimesel võimalusel teavitada distsiplinaarmenetluse algatamisest ja talle peab andma võimaluse esitada kirjalik seletus distsiplinaarsüüteo kohta viie tööpäeva jooksul. Kaitseväelasele tuleb avaldada, millist eksimust talle süüks pannakse.
- (2) Kaitseväelase teavitamine toimub:
  - 1) samaaegselt temalt menetlusaluse isiku seletuskirja võtmisega;
  - 2) distsiplinaarmenetluse algatamise käsu või käskkirja tutvustamisega;

2. jagu

DISTIPLINAARMENETLUSE MENETLUSSE VÕTMINE JA ANDMINE

§ 40. Distsiplinaarmenetluse oma menetlusse võtmine

- (1) Distsiplinaarmenetluse algatanud isiku otsene ülem võib oma menetlusse võtta iga talle alluva isiku suhtes läbiviidava distsiplinaarmenetluse.
- (2) Distsiplinaarmenetluse lõppemisel teeb distsiplinaarmenetluse oma menetlusse võtnud ülem otsuse distsiplinaarmenetluse kohta käesolevas määrustikus sätestatud korras.

- (3) Tulenevalt distsiplinaarsüüteo tehilolude keerukusest või distsiplinaarmenetluse tulemuse mõjust Kaitseväele või Kaitseleidule on Kaitseväe juhatajal õigus anda kaitsevaelase suhtes tehtav distsiplinaarjuurdlus Kaitseväe põhimääruses sätestatud sõjaväepolitsei põhiülesannete täitmise eest vastutava struktuuriüksuse menetleda.
- (4) Tulenevalt distsiplinaarsüüteo tehilolude keerukusest või distsiplinaarmenetluse tulemuse mõjust Kaitseväele või Kaitseleidule võib sõjaväepolitsei ülem kirjaliku otsusega võtta sõjaväepolitsei menetlusse Kaitseväe üksuses ja Kaitseleidus kaitsevaelase suhtes läbiviidava distsiplinaarjuurdluse.

§ 41. Distsiplinaarmenetluse andmine alluva ülema menetlusse

- (1) Distsiplinaarmenetluse algatanud ülem võib anda distsiplinaarmenetluse endale alluva ülema menetlusse.
- (2) Alluv ülem viib distsiplinaarmenetluse lõpule ja teeb otsuse distsiplinaarkaristuse kohta, kui kõrgem ülem ei ole määranud, et otsuse teeb tema.

3. jagu

DISTSIPLINAARMENETLUSE OSALISED

§ 42. Distsiplinaarmenetluse läbiviija

- (1) Distsiplinaarmenetluse läbiviimise õigus on distsiplinaarmenetluse algatanud isikul või tema määratud isikul.
- (2) Distsiplinaarmenetluse läbiviija on kohustatud:
  - 1) viima läbi distsiplinaarmenetluse erapooletult ja õiguspäraselt;
  - 2) välja selgitama menetletavas asjas olulise tähtsusega asjaolud;
  - 3) omal algatusel koguma, objektiivselt ja igakülgset kontrollima ning hindama kõiki tõendeid ja süüteo toimepanemise asjaolusid;
    1. tõendiks võib olla menetlusaluse seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, paikvaatlus, tunnistaja ütlus ja eksperdi arvamus, ning menetlustoimingute heli- ja videosalvestused;
    2. kriminaalasja, väärteo- või muu haldusmenetluse käigus kogutud tõendeid võib kasutada tõenditena distsiplinaarmenetluses.
  - 4) tagama menetlusosalistele nende õigused;
  - 5) tagama ja jälgima kogu distsiplinaarmenetluse vältel andmekaitse nõuded ja kandma menetlusdokumentidele õiged juurdepääsupiirangud;
  - 6) koostama lihtmenetluse otsuse või distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja andma seal hinnangu menetlusaluse isiku käitumisele.
- (3) Distsiplinaarmenetluse läbiviijal on õigus läbi viia menetlustoiminguid, koguda distsiplinaarsüüteo kohta tõendeid ja nõuda seletusi ning anda menetlustoimingute läbiviimise tagamiseks kohustuslikke korraldusi.
- (4) Distsiplinaarmenetluse läbiviijal on õigus saada teistelt kaitseväelastelt ja Kaitseväes töötavalt isikutelt distsiplinaarmenetluse asjaolude tuvastamiseks vajalikke dokumente ja muid esemeid.
- (5) Distsiplinaarmenetluse läbiviijal on õigus tutvuda menetlusalust isikut puudutavate Kaitseväe andebaasides jms olevate andmetega.
- (6) (Distsiplinaarmenetluse läbiviijal on lubatud tutvuda ja teha väljavõtteid menetlusaluse isiku teenistusalasest e-postkastist, ametitelefoni kõnelogisid, koguda informatsiooni teenistussõiduki kasutamise ja tehtud sõitude kohta ning andmeid teenistusliku arvutis tehtud tegevuste kohta.
- (7) Distsiplinaarmenetluse läbiviijal on õigus töödelda kaitsevaelase ja reservis oleva isiku isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid.

§ 43. Piirangud distsiplinaarmenetluse läbiviijale

- (1) Distsiplinaarmenetluse läbiviijaks ei või olla isik, kes:
  - 1) on võimalik distsiplinaarsüüteo toimepanija;
  - 2) on võimaliku distsiplinaarsüüteo toimepanija sugulane (vanem, laps, lapsendaja, lapsendatu, vend, õde, vanavanem, lapselaps), abikaasa, elukaaslane, hõimlane (abikaasa või elukaaslase vanem, laps, lapsendaja, lapsendatu, vend, õde, vanavanem, lapselaps) või perekonnaliige;
  - 3) viib läbi menetlust oma otsese või vahetu ülema võimaliku distsiplinaarsüüteo kohta
  - 4) on distsiplinaarmenetluse võimalikust toimepanijast muus sõltuvuses;
  - 5) on muul viisil isiklikult huvitatud menetluse lahendist või kui muud asjaolud tekitavad kahtlust tema erapooletuses.
- (2) Distsiplinaarmenetluse läbiviija taandamine toimub Kaitseväes kehtiva korra ja käsuliini alusel.

§ 44. Menetlusalune isik

- (1) Menetlusalune isik on kaitseväelane:
  - 1) keda on piisav alus kahtlustada distsiplinaarsüüteo toimepanemises või;
  - 2) kelle suhtes on distsiplinaarsüüteo jätkuva toimepanemise tõkestamiseks kohaldatud distsiplinaarkinnipidamist.
- (2) Menetlusalune isik on kohustatud ilmuma distsiplinaarmenetlust läbiviiva isiku juurde määratud kohta ettenähtud ajaks.
- (3) Menetlusalusel isikul on õigus:
  - 1) teada, millise distsiplinaarsüüteo toimepanemist talle ette heidetakse;
  - 2) anda omapoolseid selgitusi talle etteheidetava rikkumise/teo kohta;
  - 3) teada, et antud selgitusi võidakse kasutada tema vastu;
  - 4) keelduda seletuse andmisest tema enda, tema vanavanema, vanema, venna, õe, lapse, lapselapse, abikaasa või elukaaslase või elukaaslase vanema, venna, õe või lapse teo kohta.
  - 5) tutvuda tema suhtes läbiviidud menetlustoimingu protokolliga ja enda poolt antud seletuskirjaga teha menetlustoimingu tingimuste, käigu, tulemuste ning protokollikohta avaldusi, mis protokollitakse;
  - 6) esitada omapoolseid tõendeid või keelduda nende esitamisest;
  - 7) esitada omapoolseid taotlusi;
  - 8) tutvuda distsiplinaarmenetluse materjalidega menetluse igas etapis;
  - 9) esitada vaie või kaebus haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

§ 45. Tunnistaja

- (1) Tunnistaja on kaitseväelane või muu isik, kes viibis distsiplinaarsüüteo toimepanemise juures või kellele on teada distsiplinaarsüüteo asjaolud.
- (2) Tunnistaja on kohustatud ilmuma distsiplinaarmenetlust läbiviiva isiku juurde määratud kohta ettenähtud ajaks.
- (3) Tunnistaja on kohustatud andma seletuse.
- (4) Seletuse andmisest keeldumine on teenistusülesannete rikkumine.
- (5) Tunnistajal on õigus keelduda seletuse andmisest tema enda, tema vanavanema, vanema, venna, õe, lapse, lapselapse, abikaasa või elukaaslase või elukaaslase vanema, venna, õe või lapse teo kohta.

4. jagu MENETLUSTOIMINGUD

§ 46. Menetlusaluse isiku seletuskiri

- (1) Menetlusaluse isiku seletuskiri koostatakse distsiplinaarmenetlust läbiviiva isiku poolt.
- (2) Menetlusaluse isiku seletus vormistatakse kirjalikult „Menetlusaluse isiku seletuskirjana“ (lisa 12).
- (3) Menetlusaluse isiku seletuskirja omakäelisel koostamisel täidab distsiplinaarmenetlust läbiviiv isik menetlusaluse isiku seletuskirja blanketil kõik väljad välja arvatud „Menetlusaluse isiku seletus“, mille menetlusalune isik võib kirjutada iseseisvalt.
- (4) Menetlusalusel isikul on õigus jääda oma poolt enne menetluste algust antud selgituste juurde, sellisel juhul tehakse vastav märge menetlusaluse isiku seletuskirja. Kui menetlusalune isik antud õigust ei kasuta, siis antud seletuskiri võib olla ainult ülemale abivahendiks distsiplinaarmenetluse algatamise otsustamiseks.
- (5) Menetlusaluse isiku seletuse andmist võib heli- ja video salvestada.
- (6) Menetlusaluse isiku seletuskiri peab sisaldama:
  - 1) distsiplinaarsüüteo sisulist kirjeldust;
  - 2) viidet rikutud õigusaktile;
  - 3) selgitust süüteo toimepanemise kohta või märget, et isik ei soovi ütlusi anda.
- (7) Kui menetlusalune isik keeldub seletuskirjale alla kirjutamast, siis tehakse selle kohta seletuskirjale märge, millele kirjutavad alla distsiplinaarmenetluse läbiviija ja vähemalt 1 keeldumist tunnistanud isik.
- (8) Kui distsiplinaarmenetluse käigus ilmnevad täiendavad olulised asjaolud kaitseväelase süüteo kohta või uue distsiplinaarsüüteo tunnused, tuleb koostada täiendav süüteokirjeldus ning menetlusaluse seletuskiri.

§ 47. Tunnistaja seletuskiri

- (1) Distsiplinaarmenetluse läbiviija võib tunnistajalt nõuda kirjalikku seletust distsiplinaarsüüteo kohta.
- (2) Tunnistaja seletus koostatakse:
  - 1) distsiplinaarmenetlust läbiviiva isiku poolt;
  - 2) tunnistaja poolt omakäeliselt:
    1. tunnistaja seletuskirja omakäelisel koostamisel täidab distsiplinaarmenetlust läbiviiv isik tunnistaja seletuskirja blanketil kõik väljad välja arvatud „Ütlused“, mille menetlusalune isik võib kirjutada iseseisvalt.
- (3) Distsiplinaarsüüteo tunnistaja seletuse andmist võib heli- ja video salvestada.
- (4) Tunnistaja seletus vormistatakse kirjalikult „Distsiplinaarsüüteo tunnistaja seletuskirjana“ (lisa 11).

§ 48. Läbivaatus

- (1) Läbivaatuse eesmärgiks on avastada Kaitseväe kasutuses oleval alal või sõidukis keelatud või nõuetele mittevastavalt hoitavaid esemeid, teabekandjaid ja aineid või kõrvaldada vahetu oht, milleks on eelkõige:
  - 1) alkohol;
  - 2) narkootilised ja psühhotroopsed ained;
  - 3) relvad;
  - 4) laskemoon, imitatsioonivahendid, lõhkeained, lõhkematerjal;
  - 5) muud nõuetekohaselt mittehoitavad ained või esemed, mis ohustavad inimeste elu või tervist või vara;
  - 6) õiguserikkumise objektiks olevad esemed;

- 7) nõuetekohaselt mittehoitavad riigisaladust ja salastatud välisteavet sisaldavad teabekandjad;
  - 8) poliitiliste vaadete levitamiseks seotud teabekandjad.
- (2) Läbivaatuse teostamiseks võib kasutada tehnilisi seadmeid või teenistukoera.

§ 49. Läbivaatuse teostajad

Läbivaatust teostavad:

- (1) kaitseväelase otsene ülem;
- (2) kaitseväelase otsese ülema poolt määratud kaitseväelane ja ametiisik;
- (3) sõjaväepolitsei teenistuja;
- (4) distsiplinaarkinnipidamist kohaldav või täideviiv kaitseväelane;
- (5) kinnipidamiskoha teenistuja;
- (6) distsiplinaarmenetluse läbiviija.

§ 50. Läbivaatuse subjektid

Läbi võib vaadata:

- (1) kaitseväelast;
- (2) sõidukit;
- (3) Kaitseväe teenistusruumi ja seal asuvat kappi, panipaika, sahtlit, seifi, kotti, pakendit jms ning nende sisu;
- (4) kasarmurežiimil või välitingimustes oleva kaitseväelase majutuskoha ja seal olevaid kappi, panipaika, kotti, pakendit ning nende sisu;
- (5) Kaitseväe õppeasutuste majutuskoha, seal asuvat kappi, panipaika, sahtlit, seif, kotti, pakendit jms ning nende sisu.

§ 51. Sõiduki läbivaatus

- (1) Kaitseväe julgeolekualal asuva Kaitseväele mittekuuluva sõiduki ust, luuki, sahtlit jms on lubatud avada omaniku, valdaja, kasutaja või sõidukite kasutamist korraldava ametiisiku juuresolekul ja nende poolt.
- (2) Vahtu ohu tõrjumiseks võib läbivaatust teostada ilma eelmises lõikes sätestatud isikute juuresolekuta.
- (3) Kui isik keeldub läbivaatusest, teostatakse läbivaatus välise vaatlusena, tehnilise seadmega või teenistukoeraga. Selgitatakse välja keeldumise põhjus ning õiguserikkumise kahtluse korral tehakse taotlus pädevale menetlusasutusele sunni kohaldamiseks läbivaatuse teostamisel.
- (4) Kuni läbivaatuse lõpuni võib keelata sõiduki Kaitseväe kasutuses olevalt alalt lahkumise.
- (5) Kaitseväe kasutuses oleva sõiduki läbivaatust teostatakse sõidukit kasutava üksuse esindaja juuresolekul.

§ 52. Kotti või muu pakendi läbivaatus

- (1) Kaitseväe kasutuses oleval alal asuvat kotti ja muud pakendit on lubatud avada omaniku või valdaja juuresolekul ja nende poolt.
- (2) Vahtu ohu tõrjumiseks võib läbivaatust teostada ilma omaniku või valdaja juuresolekuta.
- (3) Kui omanik või valdaja keeldub läbivaatusest, teostatakse läbivaatus välise vaatlusena, tehnilise seadmega või teenistukoeraga või kompimise teel. Selgitatakse välja keeldumise põhjus ning õiguserikkumise kahtluse korral tehakse taotlus pädevale menetlusasutusele sunni kohaldamiseks läbivaatuse teostamisel.
- (4) Kuni läbivaatuse lõpuni võib keelata läbivaadatava eseme väljaviimise Kaitseväe kasutuses olevalt alalt.

§ 53. Läbivaatusest keeldumine

Kaitseväelase poolt läbivaatusest keeldumine ei ole aluseks läbivaatuse katkestamiseks, vajadusel kasutatakse läbivaatuse tagamiseks vahetut sundi.

§ 54. Läbivaatuse teostamine

- (1) Läbivaatust peavad teostama reeglina vähemalt 2 isikut, kellest vähemalt üks peab olema tegevväelane.
- (2) Isiku läbivaatust peavad teostama temaga samast soost isikud, nende puudumisel arst või meditsiiniõde.
- (3) Vahetu ohu tõrjumiseks võib läbivaatust teha isik, kes ei ole isikuga samast soost.
- (4) Läbivaatuse teostamisel turvaalal, kus töödeldakse riigisaladust või salastatud väliteavet, peab läbivaatuse teostajatel olema vastava taseme riigisaladusele juurdepääsuluba ja salastatud välisteabe juurdepääsusertifikaat.
- (5) Läbivaatuse tulemus vormistatakse „Läbivaatuse protokolliga“ (lisa 9).
- (6) Läbivaatuse käigus avastatud esemed antakse distsiplinaarmenetluse läbiviijale, läbivaatust teostanud isikule, üksuse esindajale või Politsei- ja Piirivalve ameti esindajale.
- (7) Läbivaatuse käigus avastatud võimalik narkootiline või psühhotroopne aine antakse üle politseile.

§ 55. Distsiplinaarsüüteoga tekitatud kahju käsitlemine

- (1) Kahju tuvastatakse ekspertiisi või ülevaatuse käigus või raamatupidamisdokumentide põhjal või muul moel ning vormistatakse kirjaliku kalkultatsioonina, õiendina, aktina vms.
- (2) Kahju kajastatakse distsiplinaarmenetluse lõppdokumendis: lihtmenetluse otsuses või distsiplinaarjuurduse kokkuvõttes.
- (3) Varalise kahju hüvitamine otsustatakse distsiplinaarmenetluse lõppedes samaaegselt ülema otsusega distsiplinaarkaristuse määramise kohta.

5. jagu SÜÜ HINDAMINE

§ 56. Süü vormid

- (1) Kaitseväelane vastutab distsiplinaarsüüteo eest üksnes süü olemasolu korral.
- (2) Süü vormid on: tahtlus, raske hooletus ja hooletus.
- (3) Tahtlus on teenistuskohustuste rikkumise teadlik soovimine.
- (4) Hooletus on kaitseväelase kohustuste täitmiseks vajaliku hoole järgimata jätmine.
- (5) Raske hooletus on kaitseväelase kohustuste täitmiseks vajaliku hoole olulisel määral järgimata jätmine.
- (6) Süü hindamisel arvestatakse kaitseväelase haridust, töökogemust ja teadmisi ja oskusi.
- (7) Süü hindamisel distsiplinaarmenetluse otsuses tuleb kirjeldada, milles seisnes konkreetne süü vorm: tegevus või käitumise laad.

§ 57. Distsiplinaarvastutust kergendavad asjaolud

- (1) Distsiplinaarvastutust kergendavad asjaolud on:
  - 1) distsiplinaarsüüteo ülestunnistamine ja puhtsüdamlik kahetsus;
  - 2) kahju vabatahtlik hüvitamine, kui kahju on hüvitatud distsiplinaarmenetluse läbiviimise ajal;
  - 3) distsiplinaarsüüteo toimepanemine raske isikliku olukorra mõjul;

- 4) distsiplinaarsüüteo toime panemine õigusvastase käitumisega esile kutsutud tugeva hingelise erutuse mõjul.
- (2) Distsiplinaarkaristust määrav ülem võib vastutust kergendavaks lugeda ka muid asjaolusid.

§ 58. Distsiplinaarvastutust raskendavad asjaolud

- (1) Distsiplinaarvastutust raskendavad asjaolud on
  - 1) omakasu või muu madal motiiv;
  - 2) lubamatu tegevuse jätkamine, hoolimata teiste isikute nõudmisest see lõpetada;
  - 3) distsiplinaarsüütegude korduv toimepanemine;
  - 4) distsiplinaarsüütegude toimepanemine ühiselt mitme kaitseväelase poolt;
  - 5) distsiplinaarsüüteo toimepanemine jooabeseisundis kaitseväeteenistuse seaduse § 191 lõike 2 tähenduses – ei ole raskendavaks asjaoluks, kui süütegu seisnes jooabeseisundis teenistuses viibimises;
  - 6) distsiplinaarsüüteoga struktuuriüksuse tegevuse takistamine;
  - 7) distsiplinaarsüüteoga struktuuriüksuse lahinguvalmiduse kahjustamine – kui süüteo tagajärjel oli märkimisväärselt häiritud üksuse tegevusvõimekus kõrgendatud lahinguvalmiduse, erakorralise- või sõjaseisukorra ajal;
  - 8) distsiplinaarmenetluse takistamine;
  - 9) distsiplinaarsüüteo toimepanemine kaitseväelase poolt, kellel on kehtiv distsiplinaarkaristus.
- (2) Distsiplinaarvastutust raskendav asjaolu peab kajastuma distsiplinaarmenetluse materjalides kirjaliku seisukoha või dokumendina.

6. jagu

DISTIPLINAARKARISTUSE MÄÄRAMINE JA DISTIPLINAARMENETLUSE LÕPETAMINE

§ 59. Distsiplinaarmenetluse lõpetamise alused

- (1) Distsiplinaarmenetlus lõpeb otsuse tegemisega.
- (2) Distsiplinaarmenetlus lõpetatakse seoses:
  - 1) ülema otsusega karistuse määramise kohta;
  - 2) menetlusaluse isiku, süü või distsiplinaarsüüteo puudumise tuvastamisega;
  - 3) ühe aasta möödumisega distsiplinaarsüüteo toimepanemisest;
  - 4) lihtmenetluse tähtaja ületamise tõttu.
- (3) Menetlusaluse isiku puudumise tõttu lõpetatakse menetlus, kui distsiplinaarsüüteo toimepannud isikut ei suudeta tuvastada, isik on kaitseväeteenistusest lahkunud või surnud.
- (4) Süü puudumise tõttu lõpetatakse menetlus kui distsiplinaarsüütegu ei ole toime pandud hooletuse, raske hooletuse või tahtlusega.

§ 60. Distsiplinaarmenetluse lõpetamise vormistamine

- (1) Distsiplinaarmenetluse lõpetamine vormistatakse kirjalikult tuues välja distsiplinaarmenetluse aluse ja lõpetamise motiveeritud põhjenduse.
- (2) Distsiplinaarmenetluse lõpetamisest teavitatakse menetlusalust isikut.

§ 61. Ülema otsus distsiplinaarsüüteo kohta

- (1) Lihtmenetluse korral teeb ülem otsuse pärast talle „Lihtmenetluse otsuse“ edastamist või koostamist.

- (2) Distsiplinaarjuurdluse korral teeb ülem otsuse distsiplinaarsüüteo kohta 15 päeva jooksul pärast distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte kinnitamist, kuid enne ühe aasta möödumist distsiplinaarsüüteo toimepanemisest.
- (3) Distsiplinaarkaristuse määramise tähtaja hulka ei arvata aega, kui menetlusaluse isiku teenistussuhe oli kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud alustel peatatud.
- (4) Ülem otsustab, kas:
  - 1) määrata kaitseväelasele distsiplinaarkaristus ning määrab karistuse liigi ja vajadusel täideviimise korra või;
  - 2) mitte määrata kaitseväelasele distsiplinaarkaristust või;
  - 3) saata distsiplinaarmenetluse materjalid kõrgemale ülemale distsiplinaarkaristuse määramiseks näidates ära taotletava karistuse liigi ja määra.
- (5) Ülem otsustab distsiplinaarsüüteoga tekitatud kahju osas:
  - 1) menetlusalune isik peab hüvitama distsiplinaarsüüteoga tekitatud kahju;
  - 2) saata distsiplinaarmenetluse materjalid pädevale ülemale ettepanekuga menetlusaluselt isikult kahju hüvitamist mitte nõuda ja jätta kahju riigi kanda.

§ 62. Distsiplinaarkaristuse määramine

- (1) Distsiplinaarkaristuse määrab kaitseväelase vahetu või otsene ülem.
- (2) Kui distsiplinaarsüüteo koosseisust tulenevalt tuleks kaitseväelasele määrata karistus, mille määramiseks ülemaal pädevus puudub, saadab ülem distsiplinaarmenetluse materjalid vajaliku pädevusega otsesele ülemale, kes määrab distsiplinaarkaristuse.
- (3) Kui distsiplinaarmenetluse viis läbi distsiplinaarsüüteo toimepanemiskoha struktuuriüksuse ülem, tema volitatud isik või sõjaväepolitsei, esitatakse distsiplinaarmenetlusega seotud materjalid distsiplinaarkaristuse määrajale distsiplinaarkaristuse määramise otsustamiseks.
- (4) Distsiplinaarkaristus määratakse proportsionaalselt distsiplinaarsüüteo raskusastmega.
- (5) Distsiplinaarkaristuse valimisel peab ülem eelkõige arvesse võtma distsiplinaarsüüteo raskust, süü vormi, kaitseväelase eelnevat teenituselast käitumist ning vastutust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

§ 63. Distsiplinaarkaristuse teatavaks tegemine

- (1) Määratud distsiplinaarkaristus tehakse karistatavale allkirja vastu teatavaks 3 tööpäeva jooksul
- (2) Kaitseväelasele, kes ei ole sõjaväelise auastmega ametikoha asukohas või kelle teenistussuhe on peatunud, teatatakse distsiplinaarkaristusest 3 tööpäeva jooksul pärast sõjaväelise auastmega ametikoha asukohta saabumist või teenistussuhte peatumise lõppemist.

§ 64. Distsiplinaarkaristuse täideviimine

- (1) Distsiplinaarkaristus jõustub selle kaitseväelasele teatavakstegemisest arvates.
- (2) Kui mõjuval põhjusel ei saa distsiplinaarkaristust viivitamata pärast jõustumist täide viia, tehakse seda pärast mõjuva põhjuse möödumist, kuid mitte hiljem kui 30 päeva jooksul distsiplinaarkaristuse määramisest arvates.
- (3) Eelmises punktis toodud tähtaja kulgemine peatub kaitseväelase lähetuses viibimise ajal või ajaks, kui kaitseväelase teenistussuhe oli peatatud kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud alusel.
- (4) Distsiplinaarkaristust ei viida täide, kui distsiplinaarkaristuse täideviimine ei ole alanud 1 aasta jooksul pärast selle määramist.
- (5) Distsiplinaarkaristuse määranud ülem vastutab distsiplinaarkaristuse õigeaegse täideviimise eest.

§ 65. Distsiplinaarkaristuste üle arvestuse pidamine

- (1) Määratud distsiplinaarkaristus kantakse 3 tööpäeva jooksul Kaitseväe personaliandmebaasi.
- (2) Isikud, kellel on teenistuslik vajadus tutvuda kaitseväelasele määratud distsiplinaarkaristustega, teevad seda Kaitseväe personaliandmebaasi kaudu.

§ 66. Distsiplinaarkaristuse kustumine

Distsiplinaarkaristus kustub, kui kaitseväelasele ei ole määratud uut distsiplinaarkaristust ühe aasta jooksul distsiplinaarkaristuse määramise päevast arvates

5. peatükk LIHTMENETLUS

§ 67. Lihtmenetluse läbiviimine

- (1) Lihtmenetlus viiakse läbi, kui distsiplinaarsüüteo toimepanemise asjaolud on selged ja puudub vajadus distsiplinaarjuurdluse läbiviimiseks.
- (2) Lihtmenetluse läbiviimise etapid on:
  - 1) lihtmenetluse algatamine;
  - 2) menetlustoimingute läbiviimine;
  - 3) „Lihtmenetluse otsuse“ koostamine;
  - 4) lihtmenetluse lõpetamine – ülema poolt otsuse tegemine;
  - 5) menetlusalusele isikule lihtmenetluse otsuse teatavaks tegemine.

§ 68. Lihtmenetluse algatamine

- (1) Lihtmenetlus tuleb algatada 5 tööpäeva jooksul distsiplinaarsüüteo tunnustega teo toimumisest fikseeritud teadasaamisest.
- (2) Lihtmenetlus algatatakse esimese menetlustoimingu läbiviimisega või ülema käsuga.
- (3) Lihtmenetlust ei või algatada, kui distsiplinaarsüüteo tunnustega teo toimepanemisest on möödunud rohkem kui 1 aasta.

§ 69. Lihtmenetluse tähtaeg

- (1) Lihtmenetlus viiakse läbi 30 päeva jooksul alates algatamisest.
- (2) Lihtmenetluse tähtaja ületanud ja distsiplinaarjuurdlusena mittejätkunud lihtmenetlus lõpetatakse.

§ 70. Lihtmenetluse läbiviimine

Lihtmenetluse viib läbi esimese menetlustoiminguga menetluse algatanud ülem või ülema poolt määratud distsiplinaarmenetluse läbiviija, kes:

- (1) viib läbi vajalikud menetlustoimingud;
- (2) kogub kõik võimalikud tõendid – lihtmenetluses on lubatud koguda kõiki tõendeid käesolevas määrustikus sätestatud alustel;
- (3) „Menetlusaluse isiku seletuskirja“ koostamine käesolevas määrustikus sätestatud korras on kohustuslik.
- (4) Tunnistajate seletuskirjad koostatakse tunnistajate olemasolul.

§ 71. Lihtmenetluse otsuse koostamine

Lihtmenetluse läbiviija koostab „Lihtmenetluse otsuse“ (lisa 13), mille käigus:

- (1) koostab distsiplinaarsüüteo kirjelduse;
- (2) tutvustab menetlusalust isikut tema distsiplinaarsüüteo kirjelduse ja tema õigustega;
- (3) tutvustab menetlusalust isikut tõenditega;
- (4) hindab kaitsevälase süüd ja distsiplinaarvastutust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid, kirjeldades neid;
- (5) teeb ettepaneku lihtmenetluse otsuse saatmiseks pädevale ülemale ja karistuse määramiseks, näidates ära taotletava karistuse liigi ja määra, või mittemääramise kohta;
- (6) tutvustab menetlusalusele isikule tema süü hindamise kriteeriumeid ja annab menetlusalusele isikule võimaluse arvamuse avaldamiseks oma süüteo ja määratava karistuse kohta.

§ 72. Lihtmenetluse lõpetamine ja distsiplinaarkaristuse määramine

Lihtmenetlus lõpetatakse ülema poolt otsuse tegemisega järgnevalt:

- (1) määrata distsiplinaarkaristus – näidata karistuse liik ja määr ning põhjendades otsust;
- (2) distsiplinaarkaristust mitte määrata – põhjendades otsust;
- (3) lõpetada distsiplinaarmenetlus käesoleva määrustiku § 60 lõikes 2 sätestatud alustel;
- (4) distsiplinaarsüüteoga tekitatud kahju kohta teeb ülem otsuse:
  - 1) menetlusalune isik peab hüvitama kahju;
  - 2) saata „Lihtmenetluse otsus“ pädevale ülemale ettepanekuga menetlusaluselt isikult kahju hüvitamist mitte nõuda ja jätta kahju riigi kanda.

§ 73. Lihtmenetluse otsuse teatavaks tegemine ja distsiplinaarkaristuse vormistamine

- (1) Menetlusalusele isikule tutvustatakse otsust allkirja vastu.
- (2) Otsus registreeritakse Kaitseväe dokumendihaldussüsteemis ja säilitatakse vastavalt asjaajamiskorrale.
- (3) Distsiplinaarkaristus kantakse Kaitseväe personaliandmebaasi.
- (4) Läbiviidud ja lõpetatud lihtmenetluse materjalid saadetakse viivitamatult Kaitseväe dokumendihaldussüsteemis sõjaväepolitseile teadmiseks.

6. peatükk DISTSIPLIINAARJUURDLUS

§ 74. Distsiplinaarjuurdluse läbiviimine

- (1) Distsiplinaarjuurdlus viiakse läbi, kui:
  - 1) distsiplinaarsüüteo tunnustega teo toimepanemise asjaolud ei ole selged;
  - 2) distsiplinaarsüüteo asjaolude tõttu peaks kaitsevälasele karistama distsiplinaararestiga;
  - 3) on alust arvata, et toime on pandud kuritegu.
- (2) Distsiplinaarjuurdluse läbiviimise etapid on:
  - (1) distsiplinaarjuurdluse algatamine;
  - (2) menetlustoimingute läbiviimine;
  - (3) juurdluskokkuvõtte koostamine;
  - (4) ärakuulamisõiguse tagamine;
  - (5) otsuse koostamine;
  - (6) menetlusaluse isiku teavitamine otsusest.

§ 75. Distsiplinaarjuurdluse algatamine

- (1) Distsiplinaarjuurdlus alustatakse ülema kirjaliku käsuga.
- (2) Käsus tuleb ära näidata distsiplinaarjuurdluse läbiviija ja juurdluskokkuvõtte esitamise tähtaeg. Sõjaväepolitsei ülem ei pea distsiplinaarjuurdluse algatamise käsus määrama juurdluskokkuvõtte esitamise tähtaega.

§ 76. Distsiplinaarjuurdluse läbiviimine

Distsiplinaarjuurdluse viib läbi ülema poolt määratud distsiplinaarmenetluse läbiviija, kes:

- (1) viib läbi vajalikud menelustoimingud;
- (2) kogub kõik võimalikud tõendid;
- (3) „Menetlusaluse isiku seletuskirja“ koostamine menetlusaluse isiku olemasolul käesolevas määrustikus sätestatud korras on kohustuslik.

§ 77. Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte koostamine

- (1) Distsiplinaarjuurdluse käigus tuvastatud asjaolude kohta koostatakse kokkuvõte.
- (2) Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte sisaldab vähemalt:
  - 1) distsiplinaarjuurdluse alustamise alust (ülema kirjalik käsk);
  - 2) distsiplinaarsüüteo kirjeldust: süüteo toime panemise koht, süüteo toime panemise aeg, sündmuse kirjeldus;
  - 3) rikutud õigusakti;
  - 4) distsiplinaarsüüteoga tekitatud varalise kahju suurus kui kahju on distsiplinaarsüüteo tunnuseks;
  - 5) ülevaadet kogutud tõenditest ja tõendite analüüsi;
  - 6) süü hindamist: süü vorme, distsiplinaarvastutust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid;
  - 7) menetlusaluse isiku andmeid: auaste, ees-ja perekonnanimi, isikukood, Kaitseväge struktuuriüksus, allüksus, ametikoht, kehtiva distsiplinaarkaristuse olemasolu või puudumine;
  - 8) ülevaadet menetlusaluse isiku ütlustest;
  - 9) menetlusaluse isiku teenistusalast iseloomustust;
  - 10) distsiplinaarmenetluse läbiviija järeldusi;
  - 11) distsiplinaarmenetluse läbiviija ettepanekuid kohaldatava karistuse liigi ja määra kohta ning distsiplinaarsüüteoga tekitatud kahju hüvitamise kohta, va kui läbiviija on sõjaväepolitsei, samuti ettepanekut edastada materjalid pädevale riigiasutusele väärteo- või kriminaalmenetluse läbiviimiseks.
  - 12) muid andmeid, mis on distsiplinaarmenetluse otsuse vastuvõtmise seisukohalt olulised.
- (3) Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte esitatakse Kaitseväge dokumendihaldussüsteemis karistuse määramise õigusega ülemale hiljemalt 15 päeva enne ühe aasta möödumist distsiplinaarsüüteo toimepanemisest.

§ 78. Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte kinnitamine

- (1) Distsiplinaarjuurdluse algatamiseks käsu andnud ülem saades distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja distsiplinaarjuurdluse materjalid otsustab:
  - 1) distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtet mitte kinnitada ja tagastada distsiplinaarjuurdluse materjalid distsiplinaarmenetluse läbiviijale täiendatavate menelustoimingute läbiviimiseks, näidates ära konkreetsed menelustoimingud ja määrates ära tähtaja nende läbiviimiseks, sellisel juhul jätkub distsiplinaarjuurdlus menelustoimingute läbiviimise etapis;
  - 2) kinnitada distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja saata distsiplinaarjuurdluse materjalid sõjaväepolitseisse ja teise uurimisasutusse kriminaalmenetluse läbiviimiseks;

- 3) kooskõlastada 5 tööpäeva jooksul distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja saata distsiplinaarjuurdluse materjalid edasi pädevale ülemale karistuse määramiseks, tuues välja põhjendused ja näidates ära taotletava karistuse liigi ja määra, kui tal endal puudub õigus taotletavat karistust määrata. Kui kooskõlastaja on sõjaväepolitsei ülem, ei ole karistuse liigi ja määra väljatoomine kohustuslik;
  - 4) kinnitada distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte, kuid distsiplinaarkaristust mitte määrata, põhjendades otsust;
  - 5) kinnitada distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja määrata distsiplinaarkaristus: määra distsiplinaarkaristuse liigi ning määra.
- (2) Ülem peab tegema karistuse määramise otsuse enne ühe aasta möödumist distsiplinaarsüüteo toimepanemisest.

§ 79. Menetlusaluse isiku ärakuulamine

- (1) Menetlusalusele isikule antakse võimalus esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.
- (2) Ärakuulamisõiguse andmisel tuleb välja tuua faktilised ja õiguslikud asjaolud, põhjendused ja kaalutlused, süü hindamine, määratava karistuse liik ja arvamuse esitamise tähtaeg.
- (3) Menetlusalusel isikul on arvamuse andmiseks õigus tutvuda kõikide distsiplinaarmenetluses kogutud materjalidega.
- (4) Distsiplinaarkaristust määrav ülem saades menetlusaluse isiku arvamuse, esitab oma seisukoha arvamusele kirjalikult distsiplinaarmenetluse otsuses.

§ 80. Uurimisasutuse teavitamine kuriteost

- (1) Kui on alust arvata, et toime on pandud kuritegu, peab Kaitseväe struktuuriüksuse ülem või tema poolt määratud isik viivitamatult teavitama sõjaväepolitseid.
- (2) Informatsioon peab sisaldama vähemalt:
  - 1) kuriteo toimepanemise aega ja kohta;
  - 2) sündmuse kirjeldust;
  - 3) isikukahjuga seotud sündmuse korral andmeid kannatanu isiku kohta (ametikoht, auaste, nimi, sünniaeg, isikukood, elukoht);
  - 4) esialgselt rakendatud abinõusid;
  - 5) andmeid kuriteo toime pannud isiku kohta:
    1. kas isik on tuvastatud või tuvastamata;
    2. tuvastatud isiku ametikoht, auaste, nimi, sünniaeg ja isikukood;
  - 6) muud vajalikud kuriteo sündmusega seotud andmed.

§ 81. Distsiplinaarjuurdluse läbiviimine kuriteo korral ja materjalide saatmine uurimisasutusse

- (1) Kuriteo korral viiakse distsiplinaarjuurdlus läbi käesolevas määrustikus sätestatud korras.
- (2) Kuriteo kohta kriminaalmenetluse algatamise otsustamiseks peavad Kaitseväe struktuuriüksuse poolt esitatavates materjalides olema vormistatud järgmised dokumendid:
  - 1) Kaitseväe struktuuriüksuse ülema avaldus või kaaskiri, kui materjalid saadetakse Politsei- ja Piirivalveametisse, Kaitsepolitseiametisse või muusse uurimisasutusse;
  - 2) distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja materjalid;
- (3) Materjalid saadetakse:
  - 1) kaitseväeteenistusalase kuriteo ja sõjakuriteo toimepanemise puhul sõjaväepolitseisse:
    1. kui omavoliliselt lahkunud kaitseväelane ei ole kolme ööpäeva möödudes naasnud struktuuriüksusesse, on struktuuriüksuse ülem kohustatud läbi viima distsiplinaarjuurdluse sealhulgas tegema kõik võimaliku lahkunud kaitseväelase

- üksusesse tagasi toimetamiseks ning seejärel esitama distsiplinaarjuurdluse materjalid kriminaalmenetluse algatamise otsustamiseks sõjaväepolitseile;
- 2) muude kuritegude puhul uurimisasutusele vastavalt kriminaalmenetluse seadustikus toodud uurimisalluvusele ja teade materjalide saatmisest saadetakse sõjaväepolitseile.

§ 82. Distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtte ja ülema otsuse saatmine sõjaväepolitseisse

Pärast distsiplinaarjuurdluse kohta ülema otsuse tegemist saadetakse distsiplinaarjuurdluse materjalid ja ülema otsus sh distsiplinaarkaristuse määramise käskkiri viivitamatult Kaitseväe dokumendihaldussüsteemis aruandluse, statistika ja järelevalve teostamiseks sõjaväepolitseisse.

§ 83. Sõjaväepolitsei teavitamine luurekeskuses ja erioperatsioonide väejuhatuses läbiviidavatest distsiplinaarmenetlustest

- (1) Luurekeskus ja erioperatsioonide väejuhatus teavitavad viivitamatult sõjaväepolitseid distsiplinaarmenetluse algatamisest, distsiplinaarmenetluse lõpetamisest ja ülema otsusest.
- (2) Distsiplinaarmenetluse otsust, distsiplinaarjuurdluse kokkuvõtet ja ülema tehtud otsust tutvustatakse sõjaväepolitseile nimetatud struktuuriüksustes kohapeal ning nimetatud dokumentidest sõjaväepolitseile koopiaid ei edastata.

LISAD:

1. Distsiplinaarkinnipidamise kohaldamise ja täideviimise kord 6 lehel
2. Alkoholi, narkootilise või psühhotroopse või muu sarnase toimega aine tarvitamise kontrollimise kord 4 lehel
3. Tõkendi – kaitsevälase järelevalve – teostamise kord 4 lehel
4. Vahetu sunni kasutamine kaitsevälase distsipliini tagamisel 6 lehel.
5. Distsiplinaarkinnipidamise kohaldamise protokoll 3 lehel
6. Distsiplinaarloomkonna täideviimise protokoll 2 lehel
7. Distsiplinaararestiga karistatud kaitsevälase õigused ja kohaldatavad piirangud 2 lehel
8. Distsiplinaarkaristuse ennetähtaegne kustutamine 1 lehel
9. Lävivaatuse protokoll 2 lehel
10. Indikaatorvahendi kasutamise protokoll 2 lehel
11. Distsiplinaarsüüteo tunnistaja seletuskiri 2 lehel
12. Menetlusala isiku seletuskiri 2 lehel
13. Lihtmenetluse otsus 5 lehel
14. Esmase tervisekontrolli akt 2 lehel
Seletuskiri 7 lehel